

Маркетинг и управление

Тардаскіна Т.М., Богатирьова Л.Д., Гречко С.І. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ
ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПАТ «УКРПОШТА».....32

ФИЛОСОФИЯ

Философия на културата

Dyshlovaуа Y.G. THE SCIENTIFIC REALITY – INVARIANT PHASE KNOWLEDGE OF
REALITY 35

ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Модерна технология за контрол

Муц Луай Файсал ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ З
УРАХУВАННЯМ ЗРОСТАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ З ЄВРОПОЮ 38

Ажажа М. А. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
МОДЕРНІЗАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ 43

ИСТОРИЯ

История на науката и технологиите

Галицька Е.В., Прімерова О.К. ВНЕСОК М.І. ЗІБЕРА У РОЗРОБКУ ТЕОРЕТИКО-
МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД СТАТИСТИКИ 47

ЗАКОН

Административно и финансово право

Кадыркулов А.Ж., Султанбаева А.М. ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МОЛОДЕЖНОЙ
ПОЛИТИКИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ 52

Кадыркулов А.Ж., Уәлиев С.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ
МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫҒ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІҒ ЖАҒА МОДЕЛІ. 56

CONTENTS.....59

241399	*241461*	*240739*
240261	*241521*	*241449*
241578	*241145*	*241364*
241368	*240541*	*241365*
241443	*240650*	

МАТЕРИАЛИ XIV МЕЖДУНАРОДНА НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА НА XXI ВЕК - 2018

15 - 22 октомври 2018 г.

Volume 4

София
«Бял ГРАД-БГ ОДД»
2018

То публикува «Бял ГРАД-БГ» ООД, Република България,
гр.София, район «Триадица», бул.« Витоша» №4, ет.5

Редактор: Милко Тодоров Петков

Мениджър: Надя Атанасова Александрова

Технически работник: Татяна Стефанова Тодорова

Материали за XIV международна научна практична конференция,
Образованието и науката на XXI век - 2018, 15 - 22 октомври 2018 г.:
София.« Бял ГРАД-БГ » - 60 с.

За ученици, работници на проучвания.

Цена 10 BGLV

ISBN 978-966-8736-05-6

© Колектив на автори, 2018

©«Бял ГРАД-БГ» ООД, 2018

CONTENTS

ИКОНОМИКИ

Правителството регулиране на икономиката

Churyna Y. A. MODERN TRENDS FORMATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS AS BASIS OF SOCIAL-ECONOMIC DEVELOPMENT OF ENTERPRISES	3
---	---

Макроикономика

Байбашева Г.К., к.э.н. Мухамбетова Л.К. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА	6
---	---

Отдел човешки ресурси

Древаль Ю. Д., Дердун О.В. ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ	11
---	----

Счетоводство и одит

Булкот Г.В., Семенюк І.О. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВНОГО РЕСУРСУ	16
Булкот Г.В., Дурова О.В. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ	19
Гречка К.М. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ. МІЖБАНКІВСЬКІ РОЗРАХУНКИ	22
Бородай Є.І., Мироненко І.В., Макущенко Д.О. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЛІЦЕНЗІЙ	26

Математически методи в икономиката

Блудова Т.В, Островська М.С. КЛАСИФІКАЦІЯ РЕКЛАМНИХ ЗВЕРНЕНЬ З ПОЗИЦІЙ РЕКЛАМНОГО КРЕАТИВУ ПІДПРИЄМСТВА	29
---	----

конкурстық іріктеуді енгізу жолымен түбегейлі жетілдірілетін болады. Оның айрықша сипаттамалары конкурстық рәсімдердің мазмұндық бөлігін кеңейту және бос лауазымға кандидаттың міндетті түрде мемлекеттік әкімшілік қызметтің кадр резервінде тұруы болады. Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі уәкілетті орган мемлекеттік органның конкурстық іріктеудің екінші кезеңінде пайдалануы үшін үлгілік конкурстық рәсімдерді айқындайтын болады: бейіндік (салалық) тестілеу, әңгімелесу (дара, топпен), емтихан, эссе жазу.

Жаңа модельде мемлекеттік қызметшілердің қызметін бағалау жүйесі жетілдірілетін болады. Мемлекеттік қызметшілер жұмысының тиімділігін бағалау түпкілікті нәтижеге бағдарланатын болады және мемлекеттік қызметшілерге сыйақы беру мен оларды көтермелеу, қайта даярлау мен біліктілігін арттыру қажеттігін айқындау, қызмет бойынша жоғарылату үшін негіз болады. Мемлекеттік қызметшілерді ынталандыру жүйесінде еңбекақы төлеу басты рөл атқарады, жаңа модельде еңбекақы төлеу жүйесі олардың жұмысын бағалауға негізделетін болады. Мемлекеттік қызметшілердің еңбегіне ақы төлеу жүйесін жетілдіру еңбек нарығының ағымдағы ахуалын талдау негізінде жүргізілетін болады.

Мемлекеттік қызметтер көрсету сапасы мемлекеттік қызметшілер жұмысы тиімділігінің басты көрсеткіші болады, басқаша айтқанда, мемлекеттік қызмет мемлекеттік қызметтерді тұтынушы ретінде халыққа бағдарланатын болады.

Пайдаланылған әдебиеттердің тізімі:

1. «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметі жаңа моделінің» тұжырымдамасы. 21.07.2011 ж. ҚР Президентінің № 119 Жарлығы.
2. Сабалакова А.У. Басқару шешімдерін әзірлеу және қабылдау. Семей қ. Шәкәрім атындағы мемлекеттік университеті, 2014 ж.

ИКОНОМИКИ

Правителството регулиране на икономиката

Chupryna Y. A.

Kiev National University of Construction and Architecture, Ukraine

MODERN TRENDS FORMATION OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIPS AS BASIS OF SOCIAL-ECONOMIC DEVELOPMENT OF ENTERPRISES

The potential of the implementation of public-private partnership (PPP) as an instrument for deepening the level of economic integration of the enterprise and the state is that the partnership between the state and business requires the coordination of the interests of these two main institutions of modern society and economy. In summary, we can say that PPP is an institutional, organizational and, to a certain extent, innovative alliance between the state and business with a view to implementing socially significant projects and programs in various sectors of the economy. The state is interested in growing volumes and improving the quality of services provided to the population and other economic actors. The private sector strives to steadily gain and raise profits. Moreover, strategically, business builds its priorities, first of all, not just for the size of profits, but in the interests of sustainable income from projects. At the same time, both sides are interested in the successful implementation of projects in general.

Each partner party contributes to the overall project. So, from the business side, such a contribution is: financial resources, professional experience, effective management, flexibility and responsiveness in decision making, ability to innovate, etc. Participation of entrepreneurs in joint projects is accompanied by the application of more effective methods of work, the improvement of technology and technology, the development of new forms of organization of production, the creation of new enterprises, including with foreign capital, establishing effective cooperative relations with suppliers and contractors. In other words, there is a multiplicative effect on the related types of economic activity.

On the side of the state in the PPP projects - the owner's authority, the possibility of tax and other privileges, guarantees, as well as obtaining certain financial resources. The state, as the main subject and the main regulator, is entitled to

redistribute resources from purely productive programs for social purposes (education, health care, science, culture), which in many cases not only contributes to the improvement of the socio-economic climate, increases investment the ranking of the region and the country, but also directly reflected in the partnership projects. Moreover, in the PPP, the state gets better opportunity to fulfill its basic functions - control, regulation, and observance of public interests. And the expediency of state intervention in regulating these processes in the light of the financial and economic crisis becomes, in our opinion, more obvious.

In an underdeveloped market, persecution of strategies by economic agents of their own reproductive interests leads to the neglect of a number of national interests that, in the transitional phase, undergo a restructuring and renewal of production, financial and fiscal and monetary stability, social security, etc., can become negative and devastating for a character economy. Only with the emergence in the country of a relatively developed market system economic actors are beginning to respond adequately to market signals, to form effective private economic strategies, and there is the opportunity to apply traditional regulators of economic stabilization. Therefore, the need for a thorough selection of economic tactics that can realize an effective economic strategy of the state becomes a significant asset. The key task of the state, thus, is to build a clear structure of the economic strategy - from the basic goal to the strategic priorities and means of economic tactics.

Taking into account the above, the PPP mechanism can be defined as a specific object of the state economic strategy. He has a number of systemic features, including:

- institutional insufficiency and volatility of industrial relations;
- loss of integrity of the economic system;
- destructive motivation of business entities;
- the proliferation of illegitimate economic agents;
- significant resource shortage of both the state and economic entities;

violation of reproductive processes of the micro level and the process of social reproduction.

These features reduce the effectiveness of the self-regulatory mechanisms of the economic system, but at the same time lay the foundations for significant disparities and contradictions in the economic strategy of the state. This contradiction is one of the decisive paradoxes of the transformation period. Under such conditions, the

Бұл қатынастар қоғаммен бірге оның негізгі құбылысы ретінде дамиды. Олардың ерекше қасиеті ол – нақты объектіге негізделгендігі. Қажеттіліктер, мүдделер, әдет-ғұрыптар бұл белгілі бір абстрактілі шарттардың өнімі емес.

Осының барлығы ескереле отырып, 2011 жылдың 21 шілдесінде № 119 Жарлығымен ҚР Президентінің «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметі жаңа моделінің» тұжырымдамасы бекітілді. Осы тұжырымдамаға сәйкес мемлекеттік қызметтің жаңа моделі 2011 жылдан 2015 жыл аралығында енгізілді.

Қазіргі кезде қалыптасқан мемлекеттік қызмет моделі, алдында болған форманың үздік тұстарын сақтай отырып, заман талабына жауап бере алмай отырған мемлекеттік қызмет тетіктерін жаңарту үшін жасалды. Мемлекеттік қызметтің жаңа моделінде корпусстық вертикалі: мемлекеттік саяси қызметшілер, «А» басқарушылық корпусы және «Б» атқарушылық корпусы 2012-2013 жылдары аралығында енгізілді.

Мемлекеттік саяси қызметшілер корпусына бірқатар лауазымдар енді, бірінші кезекте олар: орталық мемлекеттік органдардың, Қазақстан Республикасы Президентіне тікелей бағынатын және есеп беретін органдардың бірінші басшылары, олардың орынбасарлары, облыстардың, астананың және республикалық маңызы бар қалалардың әкімдері және олардың орынбасарлары. Сонымен қатар, ҚР Президенті басқа да мемлекеттік лауазымдар саяси топқа енді, бірақ мемлекеттік саяси қызметшілер саны шектелді.

«А» корпусының лауазымдарына тағайындау тек қана кадр резервінен жүзеге асырылады. Мемлекеттік әкімшілік қызметтің «А» корпусына іріктеу өздерін кәсіби құзыретті және тиімді жұмыс істейтін қызметкерлер ретінде көрсеткен, «Б» атқарушылық корпусына жатқызылған мемлекеттік қызметшілер қатарынан тұрақты рекрутинг негізінде жүргізілетін болды.

Тұжырымдамада кәсіби және басқару дағдыларының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін мемлекеттік қызметшілерді ротациялауды жүргізуді көздеп отыр. Ротация деңгейаралық және өңіраралық болып бөлінетін болады. Қазіргі уақытта, заңнамада «ротация» түсінігі бар болғанымен оны жүзеге асыру тетіктері жоқ. Кәсіби алмасуды реттеу мақсатында ротацияланған мемлекеттік қызметшілерге қызметтік тұрғын-жай қарастырылатын болады.

Мемлекеттік қызметке кадрларды іріктеу тетігі жетілдірілетін болады. Жаңа модельде мемлекеттік қызметке кіру тәртібі екі кезеңнен тұратын

Кадыркулов А.Ж., Уәлиев С.Б.

М.Х.Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті, Қазақстан

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДЫҢ ЖӘНЕ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІҢ ЖАҢА МОДЕЛІ

Мемлекеттік басқару – күрделі құбылыс. Оны құратын жүйені, астылық жүйелерді терең қарастырғанда, олардың өз бетінше күрделілігі бірденен байқалады.

Мемлекеттік басқару нысаны өте кең, ол тіпті атқарушы биліктен де ауқымды (мемлекеттік-басқарушылық қызметтің нысандары, атқарушы билікті жүзеге асыру нысандары).

Басқарудың міндеттерінің көптігі, басқарудың нысанының көптігін туындатады.

Жоғарыда айтылғандай мемлекеттік басқарудағы байланыстың мәні оның мазмұны мен қарым-қатынасына тікелей байланысты. Басқару мен әрекеттесуді лайықты деңгейге қою өте қиын. Сыйлы басшыны жұмысшылар ылғида үлгі ретінде ұстанады. Сенімсіздік коммуникативті процесті жоққа шығарады немесе оған үлкен кедергі болады. Осыған байланысты басшы мен қызметкердің арасындағы нормалар мен қағидалар туралы мәселенің маңызы өсе түсуде.

Басқару қатынастарының мәнін аша отырып, олардың әмбебаптығын айта кету керек. Олар адам өмірінің барлық ауқымдарында пайда болып отыр.

Басқару қатынастары – бұл ылғида (орталықтанған) бағытталған, келісілген ерікті, басқару мақсатындағы қатынастар. Бұл қатынастар әсер ету үшін сендіру мен күштеу тәсілдерін пайдаланады. Күштеу – адамдар қызметіне бұйрық, билік ету, сендіру – адамдардың санасы мен сезімін ешбір күшсіз басқа тәсілдерді пайдалана отырып әсер ету.

Басқару қатынастары белгілі бір өндіріс тәсіліне негізделеді. Ол экономикалық базис немесе саяси болуы мүмкін.

consistency, prudence and validity of the state strategy is a key factor in the productivity of the transitions.

In an unstable economic system, the need for regulatory and concerted actions of the state is growing significantly. Along with the traditional provision of conditions for the proper functioning of market institutions, the state in an unstable economy has, in conditions where the ineffectiveness of the institutional structure causes significant difficulties in transferring government impulses to other economic actors, to assume the task of constructing the institutional principles of the process of economic reproduction of the potential of entrepreneurial activity. The establishment of partnership between the state and business, transparency of economic policy, became important factors of stabilization of national economies, concentration of interests of different levels on economic stability and growth.

Literature:

1. Avksyent'yev M. YU. Modeli instytutsiynoyi pidtrymky derzhavno-pryvatnoho partnerstva v sviti ta v Ukrayini /M.YU.Avksyent'yev // Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukrayini: zb. nauk. prats'. – Vyp. № 3 (106). / nauk. red. I.H. Mantsurov. – K.: NDEI 2010. – S. 49-54.
2. Heyets' V. Realiyi i otsinky roli derzhavy v rynkoviy transformatsiyi ekonomiky Ukrayiny // Kontsepsiya i model' ekonomichnoho rozvytku dlya Ukrayiny. - K.: Ukrayins'ki propileyi, 2001. - 345 s.
4. Information Economy Report 2010: ICTs, Enterprises and Poverty Alleviation. – Geneva: UN Publication, 2010. – 155 p.

Макроэкономика

Доктор PhD Байбашева Г.К., к.э.н. Мухамбетова Л.К.

*Казахский университет экономики, финансов и международной торговли,
Казахстан*

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА

На протяжении последних лет Правительство Казахстана занималось укреплением финансового сектора, накоплением материально-технической базы, привлечением инвестиций, формированием налоговой и бюджетной системы. В ближайшее десятилетие приоритетными в деятельности государства будут пять ключевых направлений, одним из которых является обеспечение устойчивого роста экономики за счет ускорения диверсификации через индустриализацию и развитие инфраструктуры.

Необходимо отметить, что индустриализация и модернизация являются двумя сторонами одного и того же процесса становления индустриального общества, комплексно понятого во всей полноте его аспектов. Как индустриализация, так и модернизация равно необходимы, но лишь вместе они достаточны для формирования индустриального общества.

В СССР индустриализация была «искусственной», основанной на заимствовании готовых технологий и некоторых организационных форм. При этом в Казахстане индустриализация проводилась с грубыми деформациями, что привело к неоднозначным результатам. В научно-исторической среде бытует мнение, что индустриализация в республике закончилась в 1940 году. Думается, что форсированная индустриализация в Казахстане продолжалась в послевоенный и более поздние периоды.

В послевоенный период интенсивное наращивание промышленного потенциала в Казахстане шло по линии всемерного вовлечения в хозяйственный оборот сырьевых и энергетических ресурсов. При этом спецификой индустриального развития страны стало преимущественное развитие предприятий добывающей, а не перерабатывающей промышленности. Имея огромные запасы сырьевых ресурсов, Казахстан испытывал большой дефицит в товарах первой необходимости. В СССР в этот период предпринимались

устанавливающие компетенции уполномоченных органов в сфере молодежной политики в отдельных статьях (раньше все было в обобщенном виде); указываются механизмы формирования и реализации молодежной политики – это дает молодежным организациям право на установление приоритетов в проведении молодежной политики в стране, а также возможности развития законодательства в молодежной среде, т.к. проблемы, касающиеся молодежи могут быть разнообразны и изменчивы, в связи с социальными изменениями, происходящими в обществе и государстве, что требуют постоянной корректировки в нормах (в старом законе были установлены лишь основные направления молодежной политики, но не было конкретных механизмов по их формированию).

В июне 2018 года были приняты изменения и дополнения к Закону РК «О государственной молодежной политике», которые носят косметический характер. Концептуально отношение к молодежи и молодежной политике не меняется. Поправки в основном касаются точечных изменений, касающихся компетенций уполномоченных органов в области молодежной политики, если ранее эти структуры занимались только формированием и реализацией государственного социального заказа, то теперь они обязуются проводить мониторинг реализации и оценку результатов.

Список использованной литературы:

1. Закон РК «О государственной молодежной политике» от 09.02.2015 г.
2. Концепция государственной молодежной политики до 2020 года от 27.02.2013 г.
3. План мероприятий по реализации Концепции государственной молодежной политики до 2020 года "Казахстан 2020: путь в будущее" (второй этап – 2016-2020 гг.).

По мнению международных экспертов молодежная политика это прежде всего:

- Поддержка молодежи в получении достаточной автономии и знаний для активного гражданского участия;
- Способствование активному участию в процессе принятия решений и вовлечение в деятельность местных сообществ;
- Повышение доступа к рынку труда и полное использование социально-экономических возможностей;
- Развитие доступа к относящейся, привлекательной, полезной молодежной специфичной информации;
- Продвижение молодежной мобильности путем снижения административных и финансовых препятствий и способствование развитию качественных проектов;
- Продвижение неформального обучения и способствование признанию механизмов получения навыков путем волонтерства на местном, национальном и международном уровне;
- Содействие кооперации между молодежью, семьями и политиками.

Далее мы рассмотрим правовые основы реализации молодежной политики в Республике Казахстан, включая законодательную базу, компетенции государственных органов, социальные права молодежи и последние инициативы в рамках молодежной политики.

Центральное место в нормативно-правовой базе в сфере молодежной политики занимает Закон РК «О государственной молодежной политике в Республике Казахстан», который был принят в 9 февраля 2015 года, в соответствии с Концепцией государственной молодежной политики в Казахстане до 2020 года «Казахстан 2020: путь в будущее». Концепция опирается на основополагающие принципы Всеобщей Декларации прав человека, Конвенции о правах ребенка, Конституции Республики Казахстан, Стратегии «Казахстан-2050: новый политический курс состоявшегося государства».

Новый Закон РК «О государственной молодежной политике» отличается от предыдущего Закона РК от 07 июля 2004 года, прежде всего по объему, он состоит из 31 статьи (в прежнем было 20 статей); далее конкретизируются нормы

попытки повысить эффективность общественного производства, расширить самостоятельность предприятий и их заинтересованность в конечных результатах труда, разрабатывались принципы отраслевого управления промышленностью. С распадом страны закончился советский вариант индустриализации. Наступило время осмысления последствий советского периода, начался поиск новых путей социально-экономического развития [1].

В переходный период индустриальное развитие Казахстан подошло к своей критической отметке. Составной частью экономического кризиса стал структурный кризис. Доля промышленности уменьшилась соответственно с 45% до 40%, особенно сильно пострадали легкая промышленность и машиностроение.

На современном этапе индустриально-инновационное развитие страны объявлено стратегическим приоритетом. Отличие современной ускоренной модернизации от социалистической модернизации заключается, прежде всего, в преимущественном развитии инновационных технологий, прорывных кластеров, а не сырьевого сектора.

Следует отметить, что возможности модернизации определяются не только мерами и механизмами государственного регулирования, наличием организационных и институциональных предпосылок, но и стартовыми условиями социально-экономического развития страны.

Таблица 1 - Динамика основных макроэкономических показателей Казахстана

Показатели	Год					2017 г. в % к 2009 г.
	2009	2011	2013	2015	2017	
ВВП на душу населения, тыс. тенге	1056,8	1665,1	2330,4	2639,7	2881,0	в 2,7 раза
Уровень безработицы, %	6,6	5,4	5,2	5,1	4,9	74,2
Инвестиции в основной капитал, млрд. тенге	4585,3	5010,2	6072,7	7024,7	8749,3	190,8
Внешнеторговый оборот со странами вне СНГ, млн. долл. США	52755,5	93560,4	99952,4	55553,2	55642,4	105,5

Внешнеторговый оборот со странами СНГ, млн. долл. США	18848,9	31098,3	33553,6	20970,3	22004,4	116,7
Продукция промышленности, млрд. тенге	9121,5	15929,1	17834,0	14931,4	22659,0	в 2,5 раза
Валовый приток иностранных прямых инвестиций, млн. долл. США	21437	23506	24098	14752	20765	96,9
Глубина бедности, %	1,3	0,7	0,4	0,3	0,4	30,7
Число абонентов сотовой связи, тыс. единиц	16873,7	25240,4	30364,9	26309,3	26473,0	156,9
Примечание – составлено на основе [2, 3]						

В соответствии с данными таблицы 1, за период с 2009 по 2017 годы по основным экономическим показателям Казахстан демонстрирует положительную динамику, за исключением притока прямых иностранных инвестиций.

Вступив в начале 90-х годов XX века на путь рыночных и демократических преобразований, Казахстан за прошедшие годы достиг значительных успехов в обновлении национальной экономики. Так, развитие рыночных институтов, финансового сектора, распространение современных средств связи и телекоммуникаций, приход иностранного капитала привели к появлению в структуре экономики сегментов, характерных для развитых стран. К настоящему времени республика смогла войти в число мировых лидеров по темпам роста ВВП, которые в 2011 г. составили 7,5%, в 2012 и 2013 гг. – 6%, в 2017 г. - 4%. Правда, в связи с воздействием мирового экономического кризиса в 2015-2016 гг. темпы роста ВВП колебались в пределах 1,1-1,2%. В то же время возросли инвестиции в экономику, в том числе в сферу производства, которые в 2017 г. достигли 8749,3 млрд. тенге, увеличившись по сравнению с 2009 г. на 4164 млрд. тенге или на 90,8%. За счет создания новых рабочих мест существенно снизилась безработица, составив 4,9%.

По оценкам Всемирного экономического форума, в 2011-2012 годах экономика Казахстана продолжала укрепляться. В частности, в 2012 году по индексу глобальной конкурентоспособности среди 144 стран мира республика

до начала разработки проекта Концепции Государственной молодежной политики РК до 2020 года была проведена работа по изучению уровня потребностей молодежи по основным направлениям: сфера образования и здравоохранения; развитие гражданской ответственности и патриотизма; реализация инновационного и предпринимательского потенциала молодежи; уровень социальной поддержки молодежи в трудоустройстве и жилье, и др. Кроме того была проведена оценка действующих нормативных правовых актов в сфере молодежной политики.

Был проведен анализ современного состояния проблемы, исследован международный опыт молодежной политики зарубежных стран. Проект Концепции неоднократно рассматривался на заседаниях Совета по молодежной политике при Президенте Республики Казахстан. На основе высказанных базовых элементах, были определены 5 основных направлений государственной молодежной политики (образование, здравоохранение, развитие гражданской ответственности и патриотизма молодежи, раскрытие инновационного и предпринимательского потенциала молодежи, трудоустройство и решение жилищных вопросов молодежи).

При этом отмечаем, что многие действующие программные документы молодежной политики завершены. И на сегодняшний день сложилась объективная необходимость принятия перспективной программы по реализации государственной молодежной политики. Международными экспертами отмечаются несколько аргументов, почему важно заниматься молодежной политикой:

Демографический аргумент, значительная доля молодежи в обществе (более 30% молодежи от всей численности населения);

Экономический аргумент и аргумент социального капитала. Доказано, что вкладывая в развитие молодежи общество в дальнейшем получает большую отдачу в экономическом и социальном планах;

Нормативный аргумент, молодые люди должны иметь «справедливую долю» политических прав и ресурсов;

Этический аргумент, многие проблемы молодежи связаны с внедрением прав человека.

ЗАКОН**Административно и финансово право****Кадыркулов А.Ж., Султанбаева А.М.***М.Х.Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университеті, Қазақстан***ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ МОЛОДЕЖНОЙ ПОЛИТИКИ В
РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ**

Проблемы молодежи, которых на сегодняшний день не мало, должны решаться комплексно и в том числе и государством, и обществом. По статистическим данным 2017 г. в Казахстане 23% населения страны составляет молодежь, а это около 4 миллионов граждан. Соответственно, вопрос об эффективной реализации молодежной политики должен рассматриваться серьезно и на самом высоком уровне. Необходимо пересмотреть роль молодежных НПО, которые способны предложить свои навыки и опыт молодежи, как потребителям государственных услуг, так и государству как основному заказчику. Однако выработать единую действенную стратегию молодежной политики с охватом широкой аудитории нового поколения пока не так просто, порой все серьезные инициативы и предложения молодых не всегда остаются услышанными.

В Казахстане зарегистрировано более 700 молодежных движений и организаций, не все они активно работают и приносят реальную пользу. После проведения молодежных форумов был подведен неутешительный итог реализации молодежной политики в течение предшествовавших лет. В последующем, Президентом Республики Казахстан была высказана инициатива о создании Совета по молодежной политике при Президенте РК.

Государственная молодежная политика призвана обеспечить баланс между интересами государства в развитии потенциала молодежи и потребностями молодежи, имеющей право выбора и самоопределения в общественно-политических и социально-экономических сферах. В связи с этим,

занимала 51-ю позицию. Это произошло благодаря тому, что только за один год уровень конкурентоспособности поднялся на 21 пункт. Для сравнения: Россия занимала 67-е место, Таджикистан – 100-е, а Кыргызстан -127-е место. И это при том, что Казахстан не входил в число стран с благоприятными условиями хозяйствования. Однако после финансового кризиса в 2017 году в рейтинге глобальной конкурентоспособности Казахстан спустился на 57 место (среди 137 стран). Главными проблемами страны оказались доступ к финансированию, коррупция, недостаточное образование рабочих, налоговая политика и неэффективная государственная бюрократия [4]. Впрочем, проблема коррупция является типичной для многих стран постсоветского пространства.

Вместе с тем, по-прежнему не в полной мере решены, на наш взгляд, следующие проблемы:

- значительное отставание геолого-разведочных работ от темпов отработки продукции нефтяного сектора;
- относительно высокая энерго- и ресурсоемкость технологических процессов;
- недостаточное развитие четвертого (прокат) и отсутствие пятого (готовые изделия) переделов в черной и цветной металлургии;
- довольно высокий физический и моральный износ основных производственных фондов;
- недостаточно высокая доля обрабатывающей промышленности, в том числе высокотехнологичных и наукоемких производств;
- низкая доля экспорта продукции обрабатывающих отраслей вследствие ее неконкурентоспособности на внешних рынках.

Например, еще несколько лет назад на внешнем рынке в обрабатывающей промышленности могла конкурировать только металлургическая промышленность. На внутреннем рынке с зарубежными аналогами конкуренцию могли составить некоторые продукты пищевой промышленности. В то время как остальная продукция обрабатывающей промышленности поддерживалась за счет предоставления прямых и косвенных субсидий. Это проявлялось в установлении низких и экономически не обоснованных тарифов на электроэнергию, горюче-смазочные материалы, на транспортировку продукции, а также в установлении защитных таможенных пошлин.

Следует отметить, что на сегодняшний день в Казахстане сформирован достаточно крупный производственный потенциал, ставший фундаментальной основой его развития в качестве независимого государства. Однако он базировался преимущественно на освоении природных богатств, в результате чего «сырьевая» направленность развития создала деформированную, однобокую структуру производства. Это поставило республику в сильную зависимость от конъюнктуры мировых рынков.

Думается, что сырьевой фактор еще долго будет оставаться главным источником экономического роста. Однако для того, чтобы природно-ресурсный потенциал стал ускорителем экономического развития страны необходимо последовательно переходить от вывоза сырья к поставкам на внешний рынок продуктов его глубокой переработки. Одновременно должны развиваться и другие конкурентоспособные секторы национальной экономики, которые способны обеспечить ее долговременный устойчивый рост. Другими словами, ресурсный потенциал может служить интересам экономического роста только при рациональном подходе к его использованию, сочетаясь с повышением конкурентоспособности продукции обрабатывающей промышленности и высокой общей эффективностью функционирования экономики. Это означает, что «сырьевой» фактор должен дополняться инновационно-технологическим развитием экономики.

Литература:

- 1 Бегежанов Д. Диверсификация экономики и стимулирование развития малого бизнеса // Вестник Казахского экономического университета им. Т. Рыскулова – Алматы, 2007. - № 6. – С. 85-89
- 2 Казахстан в 2012 году. Статистический ежегодник на казахском и русском языках / Под ред. А.Смаилова – Астана, 2012. – 487 с.
- 3 Предварительные данные за 2017 год. Статистический сборник на казахском и русском языках / под ред. Н.С.Айдапкелова. – Астана, 2018
- 4 Никоноров А. Насколько конкурентоспособен Казахстан? Часть 1: Бизнес и инновации // 365info.kz/2017/09/naskolko-konkurentosposoben-kazahstan-chast-1-biznes-i-innovatsii

4. Зибер Н. И. Что такое статистика? // Знание. 1874. № 8. С. 1–31.
5. Зибер Н. И. Опыт программы для собирания статистико-экономических сведений. Киев: Типография М. П. Фрица, 1875. 32 с.
6. Русов А. А. Краткий обзор развития русской оценочной статистики. Киев: Издание “Кружка студентов Киевлян” Киевского коммерческого института. Типография, 1913. 119 с.
7. Чубинский П. П. Доклад о части выработанных комиссией форм таблиц для разработки данных, полученных путем переписи // Записки Юго-западного Отдела Императорского русского географического общества. 1874. Т. 2. Киев: Типография М. П. Фрица, 1875. С. 9–10.

Запитання програми М. І. Зібера згруповано у два розділи: I. Загальні відносини народонаселення; II. Суспільно-економічні відносини народонаселення. Запитання першого розділу давали можливість охарактеризувати чисельність населення за такими ознаками: статтю, віком, національністю, сімейним станом місце проживання, сферою діяльності тощо. Запитання другого розділу програми стосувалися зайнятості населення (окремо чоловіків та жінок). Низка запитань стосувалася безпосередньо виробництва та споживання.

Запитання, винесені у “Доповнення”, мають загальний характер і стосуються зайнятості населення, оплати їх праці, питань еміграції та імміграції населення, наявності кредитних установ тощо. Більшість зазначених запитань передбачають визначення статі та віку респондентів, їх сімейного стану, національності, ступеня освіти, належності до відповідної суспільної групи тощо [5, с. 31–32].

Розроблена М. І. Зібером програма давала можливість детально описати стан соціально-економічних явищ. Автором загалом достатньо чітко були сформульовані запитання, окремі з них, за можливістю, конкретизувалися, а також сформована система статистичних показників. При цьому широко використовувався метод групувань, явища розглядалися за низкою різних ознак. Це сприяло збагаченню методології статистичних досліджень [2, с. 43].

М. І. Зібера був вченим високого рівня. Як статистик, він зробив достойний внесок у розвиток вітчизняної статистичної науки та практики.

Література:

1. Бованенко Д. Є. Микола Іванович Зібер (До сорокаліття смерті). Київ, 1928. 19 с.
2. Галицька Е. В. Роль М. І. Зібера у розробці теоретико-методологічних засад статистичного спостереження // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. 2007. № 96. С. 41–43.
3. Галицька Е. В., Прімерова О. К. Етапи формування та розвитку статистики як науки // Ковтун Н. В., Галицька Е. В. Теорія статистики: підручник. Київ: ВПЦ “Київський університет”, 2008. Розділ 1. С. 9–69.

Отдел човешки ресурси

Древаль Ю.Д.,

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки
Національного університету цивільного захисту України*

Дердун О.В.,

*студентка факультету техногенно-екологічної безпеки
Національного університету цивільного захисту України*

ПРОБЛЕМАТИКА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ

СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

Основними нормативно-правовими актами, в яких наводяться вимоги до побудови та функціонування СУОП, є «Керівництво з систем управління охороною праці МОП-СУОП» (2001 р.) та «Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці» (2008 р.).

Найперше на увагу заслуговує зміст «Керівництва з систем управління охороною праці МОП-СУОП», яке було розроблене фахівцями Міжнародної організації праці і базується на аналізі міжнародного досвіду побудови СУОП (далі – Керівництво 2001 року). Цей документ базується на вихідному положенні щодо того, що в справі вдосконалення стану охорони праці найбільш важливе значення має відводитися законодавству, але і воно є недостатнім для того, щоб направляти ці зміни чи встигати за новими загрозами та ризиками.

У Керівництві 2001 року містяться окремі підрозділи, які присвячені документуванню СУОП та використанню інформаційного ресурсу в СУОП. Нами опрацьовано та обґрунтовано пропозиції, які стосуються систематизації міжнародного досвіду щодо використання інформаційного ресурсу у процесі побудови та функціонування СУОП. Дослідження даного питання проведено на основі тексту Керівництва 2001 року, що в систематизованому вигляді відображено в нижченаведеній таблиці (див.: Табл. 1).

Таблица 1

Використання інформаційного ресурсу в документах

Міжнародної організації праці

(на прикладі «Керівництва з систем охорони праці МОП-СУОП»)

Розділ, підрозділ	Назва	Зміст (загальна характеристика)
3.22.	Участь працівників	Про обов'язок роботодавця інформувати працівників та їхніх представників щодо всіх аспектів охорони праці, пов'язаних з їхньою роботою, включаючи й аварійні заходи
3.3.2.	Обов'язки та відповідальність	Про обов'язок роботодавців та керівників вищої ланки сприяти передачі та обміну інформацією між членами організації, включаючи працівників та їхніх представників, при здійсненні елементів СУОП даної організації
3.5.	Документація системи управління охороною праці	Про необхідність встановлення та підтримування документації СУОП, яка має відповідати чинним вимогам
3.6.	Передача та обмін інформацією	Про необхідність встановлювати та підтримувати у робочому стані заходи з використання інформаційного ресурсу
3.10.2.3.	Управління змінами	Про гарантування забезпечення всіх членів організації належного інформування при прийнятті та реалізації рішень щодо змін
3.10.3.	Попередження аварійних ситуацій,	Про надання відповідної інформації відповідальним компетентним органам та службам аварійного реагування, а також про забезпечення комунікації між

таблиці “являли собою не тільки викладення даних відповідної графі листків (формулярів – *Авт.*), а й головні комбінації однієї категорії даних з даними інших категорій, чого майже не робилося при обробці матеріалів інших переписів, проведених у Росії” [7, с. 9–10]. Оpubліковані матеріали перепису (1875 р.) свідчили про достатньо високий рівень їх наукової обробки.

У 1875 р. для Південно-західного відділу Російського географічного товариства науковець підготував “Досвід програми для збирання статистико-економічних відомостей”. Ця наукова робота була доручена М. І. Зібєру не випадково, адже він вважався серед київської громади “найвизначнішим економістом і статистиком”, науково-літературна діяльність якого була надзвичайно багатогранною [1, с. 5]. Він уперше зробив спробу застосування при дослідженні соціально-економічних явищ балансового методу, а розроблену ним програму використовували земські статистики Чернігівщини. З цього приводу видатний український статистик О. О. Русов зазначав: “З перерахованих видань з особливою увагою слід зупинитися на теоретичних працях Журавського і Зібєра, тому що вони справили безсумнівний вплив на складання чернігівських програм” [6, с. 16]. Він вважав, що програма М. І. Зібєра, незважаючи на її теоретичну цінність, ще не використовується належним чином при вивченні економічних явищ [6, с. 19].

У вступі своєї програми М. І. Зібєр підкреслював, що для правильного судження про економічне становище суспільства необхідно мати дані про виробництво і споживання матеріальних благ та вивчати взаємодію цих процесів. Вступ є своєрідною інструкцією до програми. Автор розглядає ієрархію розміщення запитань програми, зв'язок запитань демографічного та економічного блоків програми. Вчений наголошує на важливості вирішення методологічних та організаційних питань спостереження. Це стосується визначення об'єкта статистичного спостереження, одиниць сукупності, одиниць спостереження, об'єктивного та суб'єктивного часу проведення спостереження. Наголошуючи на важливості дотримання об'єктивного часу і на необхідності дослідження суспільних явищ як у статичній, так і у динамічній формі, науковець підкреслює, що “велику зацікавленість можуть представляти порівняння найважливіших соціально-економічних явищ у два різні періоди часу” [5, с. 4–7].

стосовно того, “чи має статистика свій особливий предмет, чи один лише метод дослідження всіх явищ”. Другим за важливістю питанням, над яким статистики “не відмовляють собі у задоволенні та праві розмірковувати”, є те, що розуміти під терміном “стан” – тільки “сучасне” чи ще й “минуле” [4, с. 2–3].

Учений акцентує увагу на важливості змін, що стосуються статистичних досліджень. По-перше, кількісне вираження фактів, а по-друге, – розширення сфери досліджень суспільних явищ. Він переконаний, що кількісні характеристики все більше будуть застосовуватись як статистичний прийом при спостереженнях масових соціально-економічних явищ і процесів. М. І. Зібер упевнений, що останнім часом статистичні дослідження все більше і більше стосуються “суспільства і його життя”, зростає зацікавленість у вивченні фактів щодо масових явищ, незалежно від того, як вони вивчаються – “в часі чи в просторі” [4, с. 7]. Важливого значення М. І. Зібер надавав питанням застосування статистичних класифікацій, визначав їх особливості та недосконалість.

У своєму дослідженні М. І. Зібер вперше робить спробу побудувати програму, що уможливила б розробку матеріалу, який характеризує суспільне життя. Автор переконаний, що для розробки “цілісної програми при дослідженні суспільних явищ” необхідно, окрім демографічних процесів, вивчати інформацію щодо виробництва та споживання [4, с. 26–27].

Підсумовуючи все викладене у статті, М. І. Зібер ставить питання: чи існує статистика як самостійна галузь знань і чи є статистика методом дослідження? І доходить парадоксального висновку: “Статистика не є ні особливою наукою, ні особливим методом, а просто купа числового матеріалу, яка характеризує суспільні явища”. Але систематична розробка цього матеріалу, вважає автор, “... може скласти предмет ... суспільної науки у широкому сенсі слова” [4, с. 31].

У 1874 р. разом із членами Південно-західного відділу Російського географічного товариства М. І. Зібер брав активну участь у проведенні одноденного перепису мешканців міста Києва. Саме він склав план і програму перепису, втілював свої знання і задуми при зведенні статистичного матеріалу, його систематизації та групуванні. Комісія, у складі якої був і М. І. Зібер, розробила форми таблиць для зведення даних, які передбачалось отримати в ході перепису. Були визначені групувальні ознаки та правила формування груп. Розроблені

	готовність до них та реагування	ними; про забезпечення належною інформацією всіх членів організації на всіх рівнях
3.10.5	Підрядні роботи	Про необхідність створення умов для забезпечення підрядників інформацією про загрози та заходи з попередження небезпечних факторів
3.11.	Моніторинг виконання та оцінювання результативності	Про те, що моніторинг має забезпечити, що інформація щодо заходів з ідентифікації, попередження та обмеження ризиків та загроз є доцільною та результативною
3.13.	Перевірка/Аудит	Про те, що аудит з охорони праці має окрім іншого охоплювати передачу та обмін інформацією

Зміст даної таблиці може бути використаним у процесі налагоджування та вдосконалення СУОП на виробництві.

При цьому на додаткову увагу заслуговує зміст тих розділів та підрозділів, які прямо стосуються документування та використання інформаційного ресурсу.

Загалом відповідає наведеним міжнародним стандартам і зміст «Рекомендацій щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці», які було затверджено Головою Держгірпромнагляду України у 2008 р. (далі в тексті – Рекомендації 2008 року). Проте, у цьому документі деякі положення щодо використання інформаційного ресурсу мають більш конкретний та прикладний характер.

При ознайомленні з аналітичним матеріалом даного підрозділу слід враховувати і те, що більшість положень Керівництва 2001 року та Рекомендацій 2008 року прямо чи побічно стосуються використання інформаційного ресурсу у сфері охорони праці. Проте, таке широке розуміння інформації не охоплюється предметним полем даного дослідження. Нами ж зосереджено виключну увагу на тих положеннях, які чітко окреслені поняттями «документ», «документація», «інформація», «інформування» та «інформаційний ресурс».

Відомо, що системою є складна сукупність елементів (компонентів) цілого, які в результаті взаємодії утворюють нову якість. Суспільство та його складові розглядаються в якості ієрархічної системи, яка складається з деякої безлічі підсистем (елементів), у центрі уваги знаходиться проблема структурування, диференціації, функціонування, інтеграції, рівноваги, стабільності, статусів, ролей, норм, зразків та очікувань. Структурно-функціональний підхід орієнтує дослідника на аналіз взаємозв'язків різних структур та інститутів, а також на механізми їхнього функціонування та розвитку. Поняття системності все частіше застосовується і в працях фахівців з охорони праці.

Відтак, на основі системного та структурно-функціонального підходів доцільно виокремити декілька аспектів використання інформаційного ресурсу під час побудови та функціонування СУОП.

По-перше, це необхідність охоплення інформацією всіх працівників, а також робочих місць та окремих підрозділів (згідно з системним підходом). По-друге, це акцентування уваги на тій інформації, яка має бути важливою для всіх працівників та посадових осіб (згідно з системним підходом). По-третє, це забезпечення додатковим інформаційним ресурсом посадових осіб, які мають причетність до забезпечення належного стану охорони праці (згідно з структурно-функціональним підходом, з акцентуванням уваги на структурі). По-четверте, це виокремлення того інформаційного масиву, який має бути однаково важливим для декількох структурних підрозділів (згідно з структурно-функціональним підходом). По-п'яте, це використання динамічного підходу до формування та оприлюднення інформації з безпеки і гігієни праці, який має враховувати і потенційну можливість оперативного вдосконалення чи навіть заміщення деяких інформаційних одиниць (згідно з структурно-функціональним підходом). По-шосте, це приділення додаткової уваги тим робочим місцям та виробничим процесам, які потребують більш прискіпливої уваги (згідно з структурно-функціональним підходом).

ИСТОРИЯ

История на науката и технологиите

К.е.н. Галицька Е.В.

Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна

К.е.н. Примєрова О.К.

Національний університет «Києво-Могилянська академія», Україна

ВНЕСОК М.І. ЗІБЕРА У РОЗРОБКУ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД СТАТИСТИКИ

28 квітня 2018 р. виповнилося 130 років з дня смерті видатного вченого-економіста, глибокого теоретика, запального публіциста і визначного українського громадського діяча Миколи Івановича Зібера. В енциклопедичних довідниках, підручниках, численних публікаціях висвітлено основні етапи його життя, наголошено на його надзвичайній обдарованості й талановитості. Його вважали великим знавцем класичної англійської економічної літератури і найновішої німецької. Він систематизував ідеї класичної політичної економії, популяризував економічне вчення Д. Рікардо. М.І. Зіберу належить ідея застосування історико-еволюційного та міждисциплінарного підходів до дослідження взаємозумовленості економічної діяльності та правових економічних відносин. Учений багато уваги приділяв аналізу поземельних відносин і кооперації, промислового розвитку та впливу прогресу на соціально-економічні процеси. Видатний економіст з аналітичним складом розуму, він розглядав різні історико-економічні питання, аналізував соціально-економічні процеси в різних країнах світу.

Дослідники в основному роблять акцент на працях М.І. Зібера з політичної економії дуже мало уваги приділяють його статистичним дослідженням. Першою статистичною працею була його стаття “Що таке статистика?”. Її метою, за словами автора, було “... показати, що саме не вистачає основним визначенням статистики і яким умовам повинна відповідати хоч якоюсь мірою програма для розробки статистичного матеріалу” [4, с. 1]. У статті вчений наголошує на необхідності вирішення питань щодо предмета статистики та підкреслює, що між статистиками немає узгодженої позиції

2. Коваленко Є. О. Діяльність держави щодо створення передумов для інтеграції України до ЄС / Є. О. Коваленко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_34_20.pdf.

3. Обушна Н. І. Модернізація – сучасний тренд розвитку суспільства / Н. І. Обушна [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-3/doc/1/06.pdf>].

4. Основи європейської та євроатлантичної інтеграції України: навч. посіб. / В. В. Говоруха, В. Г. Бульба, Ю. П. Сурмін та ін.; за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н. В. П. Горбуліна. – К. : ДП «Євроатлантик-інформ», 2006. – 416 с.

5. Пасека С. Р. Концептуальні підходи до модернізації соціально-трудоного потенціалу регіону / С. Р. Пасека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/3678/1/256%20-%20266.pdf>.

6. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика: навчальний посібник / С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук. – Рівне : Овід, 2012. – 352 с.

7. Філіппова В. Д. Специфіка державного регулювання галузі освіти України / В. Д. Філіппова // *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. – 2013. – Вип. 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2013_12_12.

При цьому слід обов'язково враховувати і те, що кількість та якість інформації має залежати від того рівня, який визначено для побудови та функціонування СУОП. Відомо, що до них відносяться державний, галузевий, регіональний та місцевий (об'єктовий) рівні.

Перспективним у даному разі є і дослідження порівняльного аспекту зберігання та вдосконалення інформації. Так, за оцінкою С.В. Шапошникової та В.В. Чигарьова, «однією з відмінних особливостей інформаційного забезпечення СУОП є одночасна наявність інформації детерміністичного та імовірнісного характеру. Наявність інформації імовірнісного характеру обумовлена особливостями СУОП – імовірнісним характером виникнення нещасних випадків і їх наслідків, впливом суб'єктивного чинника на результати експертних оцінок стану устаткування, машин і механізмів, оцінки умов праці, розслідування нещасних випадків, професійних захворювань, аварій, встановлення ступеня втрати працездатності тощо».

У даному разі мова має йти також і про систему інформаційного забезпечення стану охорони праці. Так, згідно з положенням, яке обґрунтувала Т. Стиценко, «системний характер сучасних проблем обумовлює необхідність реформування всієї системи управління охороною праці, насамперед керування системою збереження життя та здоров'я робітників у процесі трудової діяльності з урахуванням потреб економіки».

Отже, використання інформаційного ресурсу складає невід'ємний компонент побудови та функціонування СУОП. Причому це стосується як всіх рівнів управління охороною праці, так і окремих працівників, робочих місць та підрозділів. Надійний правовий фундамент для використання такого ресурсу складає зміст Керівництва 2001 року та Рекомендацій 2008 року. Найбільш перспективними для дослідження та використання такого ресурсу є системний і структурно-функціональний підхід, а також метод порівняння.

Счетоводство и одит

К.е.н. Булкот Г.В., студент Семенюк І.О.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВНОГО РЕСУРСУ

Основним фактором зростання прибутковості та конкурентоспроможності підприємства, на сьогоднішній день, є люди. Який потребує ефективного управління для отримання найбільшого результату. А одним із головних елементів управління є контроль, тому дана тема є актуальною. Основною проблемою для українських підприємств є майже повна відсутність якісного внутрішньогосподарського контролю. Проте ця проблема підсилюється слабкою розвиненістю теорії людського капіталу. Способами оцінки людського капіталу присвячена робота професора Денисюка О. та Покин'єрета В. [2]. Дослідженням обліку та внутрішньогосподарського контролю людського капіталу займалась Кравченко М. А. [4]. Питання визначення сутності внутрішнього контролю займалися Воронко Р. М. та Басіста І. А. [1]. Питанням управління людським капіталом займався Костюнік О. В. [3]. Визначення сутності людського капіталу проводили вчені: Матющенко С. С. [5] та Притуляк Н. М. [6].

Проте враховуючи значну роботу зроблену вченими залишається відкритим питання проведення контролю людського капіталу.

Згідно із Р. М. Воронко, І. А. Басіста «внутрішній контроль — це постійний процес перевірки доцільності, законності здійснення господарських операцій, ефективності діяльності підприємства, виконаним управлінським персоналом своїх функцій та обов'язків з метою запобігання розкраданням, кризовим явищам, які можуть призвести до банкрутства підприємства, а згодом і до його ліквідації» [1].

Об'єктом такого контролю виступає людський капітал, Н. М. Притуляк визначає його як «особливу цінність компанії, оскільки включає знання, освіту,

управління цим процесом – повинно стати головним пріоритетом державної освітньої політики.

Важливим сегментом модернізації вищої освіти в Україні є оновлення процесу професійної підготовки науково-педагогічних кадрів, осучаснення форм і методів її організації на засадах нової гуманістичної, людиноцентричної парадигми.

Сучасна вища освіта України повинна бути відображенням її прогресивного поступу до європейських норм, цивілізаційно-культурних ознак й особливостей історичного моменту з поєднанням модернізаційних процесів зі збереженням кращих національних традицій.

Отже, стратегічні напрями модернізації вищої освіти України в контексті євроінтеграції визначаються об'єктивними тенденціями світового розвитку й тими, що зумовлені внутрішньодержавними процесами. Модернізаційні процеси у вищій освіті мають ґрунтуватися на національній ідеї освіти, зміст якої полягає: у формуванні гармонійно розвиненої особистості громадянина України, здатного професійно й особистісно самовдосконалюватися впродовж усього життя; у збереженні та примноженні національних освітніх традицій. Модернізація освіти повинна відбуватися згідно з законами ринкової економіки (закону розподілу праці, закону змінності праці та закону конкуренції). У ході модернізації освітньої сфери обов'язково мають враховуватися соціальні, політичні, духовні, культурні чинники, що впливають на цей процес. І найважливіше, в контексті євроінтеграції, – модернізацію освіти необхідно здійснювати відповідно до тенденцій розвитку світових, зокрема європейських освітніх систем (приведення законодавчої та нормативно-правової бази освіти України до світових вимог, оновлення змісту освіти, упорядкування переліку спеціальностей, забезпечення всеохоплюючої інформатизації навчального процесу та доступу до міжнародних інформаційних систем тощо).

Список використаної літератури

1. Вельчева Н. І. Науково-теоретичні основи державного регулювання вищої освіти // Державне будівництво. – № 2. – 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2009-2/doc/1/11.pdf>.

забезпечує перехід суспільного устрою від одного стану розвитку до іншого в напрямі його осучаснення й постійного якісного вдосконалення [3].

Модернізація здійснюється у різних сферах суспільного розвитку: економічній, політичній, соціальній, культурній, духовній, а соціально-трудова потенціал за своїм покомпонентним змістом пронизує усі ці сфери, як і вони регламентують його стан та передумови розвитку [5].

Дослідники тлумачать модернізацію в освіті як «зміни, що підтримують і забезпечують динамічний розвиток освіти відповідно до цілей реформ, як створення та реалізація моделей випереджувального розвитку освіти, адекватних до потреб суспільства, визначення напрямів «прориву» і зосередження зусиль на досягненні поставленої освітніми реформами мети» (С. Сисоєва, Т. Кристопчук) [6, с. 44], розуміючи модернізацію як необхідну передумову реформування вищої освіти. Реформи в освіті залежать від політичних, фінансово-економічних і суспільних державних інституцій, які є дотичними до сфери освіти.

Модернізація в освіті є процесом як переходу від традиційної системи до сучасної, оновленої, спрямований на вдосконалювання, просування вперед, на розроблення й реалізацію нових пріоритетних цілей, завдань і стратегій.

Державний вплив на процеси модернізації в освітній галузі має виражатися не тільки з боку пропозиції освітніх послуг у вигляді державного сектора освіти, але і з боку попиту на освіту, так, наприклад, у формі державного освітнього замовлення, що гарантує загальний високий рівень розвитку людського потенціалу. Визначена подібним чином сутність і необхідність державного регулювання галузі освіти реалізується в конкретних елементах даного механізму, якими є: основні принципи державного регулювання; державна стратегія розвитку освіти; прогнозування і програмування сфери освіти; форми і методи адміністративного регулювання; фінансово-економічні методи регулювання, пріоритетні напрямки регулювання [7].

Основним індикатором модернізаційних освітніх перетворень у контексті євроінтеграції, на нашу думку, є гарантія якості освіти, що здійснюється на інституційному, національному та європейському рівнях. Формування та функціонування інституційних механізмів забезпечення якості вищої освіти з проекцією економічні потреби та запити суспільства, орієнтація на європейські та світові стандарти, що вимагають забезпечення високоякісної освіти та

практичні навички, творчі та розумові здібності людини, її моральні цінності, мотивацію, культурний рівень, які визначають здатність працівника генерувати ефективні рішення та займатись виробництвом продукції» [6]. Тоді як С. С. Матющенко визначає людський капітал як сукупність якісних характеристик людини «кваліфікаційний рівень працівників, здоров'я працівників, морально-етичні якості працівників, комунікабельність працівників, активність працівників, здатність працівників до навчання, лідерські якості працівників» [5].

Виходячи з вище наведених визначень можна стверджувати, що людський капітал — це особлива цінність компанії, яка виражена в якісних характеристиках працівників, що сприяють зростанню продуктивності праці на підприємстві.

Проте проводити повноцінний контроль людського капіталу являється майже неможливим, оскільки в основному джерелі контрольної інформації — бухгалтерському обліку даних про людський капітал майже немає. А також не передбачається регулювання даного об'єкту обліку ніякими нормативно-правовими документами, що робить неможливим його облік, а відповідно і контролю.

Незважаючи на недостатню розробленість цього питання воно є дуже перспективним оскільки: узагальнення інформації про людський капітал в системі бухгалтерського обліку дасть можливість швидко діставати інформацію для ефективного управління та контролю; оцінка елементів людського капіталу дозволить ефективно його контролювати, визначати резерви; аналітична інформація бухгалтерського обліку дозволить визначити причини помилок, проводити більш точне управління.

Отже, узагальнюючи все вищевикладене, можна зробити висновок, що контроль людського капіталу являється майже неможливим згідно з даними бухгалтерського обліку, що негативно відображається на ефективності керування підприємством, тому основними подальшими напрямками розвитку даної теми можуть стати: 1) покращення методів оцінки та обліку людського капіталу та розробка методичних рекомендацій; 2) розробка документообігу людського капіталу; 3) подальша розробка теорії людського капіталу.

Література:

1. Воронко Р. М., Басіста І. А. Сутнісні характеристики внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту та їх організаційна взаємодія. *Торгівля, комерція, підприємництво: збірник наукових праць. Львівська комерційна академія.* Львів, 2014. Вип. 17. С. 79–88.
2. Денисюк О., Покинйчереда В. Оцінка людського капіталу. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету.* Київ, 2016. № 1. С. 109–121.
3. Костюнік О. В. Питання управління людським капіталом підприємства. *Інвестиції: практика та досвід. Чорноморський національний університет імені Петра Могили. Економічні науки.* Миколаїв, 2017. № 3. С. 51–54.
4. Кравченко М. А. Облік та внутрішньогосподарський контроль оплати праці в концепції відтворення людського капіталу України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09. Київ, 2013. 21 с.
5. Матющенко С. С. Оцінювання інтелектуального капіталу машинобудівних підприємств : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Харків, 2017. 20 с.
6. Притуляк Н. М. Класифікація інтелектуального капіталу — методологічний аспект внутрішньофірмового управління. *Науковий журнал «Економіка України». Управління економікою: теорія і практика.* Київ, 2015. № 10 (647). С. 23–31.

Ажажа М.А.

*Кандидат наук з державного управління, доцент,
заступник завідуючого кафедри менеджменту організацій
та управління проектами Запорізької державної інженерної академії*

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
МОДЕРНІЗАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ**

У процесі євроінтеграції України актуалізується проблема державного управління модернізацією вищої освіти, посилюється необхідність змістового та структурного оновлення процесу підготовки висококваліфікованих фахівців для різних галузей, удосконалення методів і форм освітнього процесу.

Майбутнє нашої держави залежить від багатьох чинників, зокрема від модернізації вищої освіти. Вища школа має стати фундаментом прогресу суспільства, гарантом його духовного та культурного розвитку головним інститутом акумулювання та передачі інтелектуального потенціалу нації.

Як відомо, європеїзація державного управління передбачає вдосконалення системи державного управління з позицій європейського виміру, а саме відповідні зміни в структурі міністерств і відомств та механізмах міжвідомчої координації [2].

Європейські структури та інституції, державні та галузеві політики, наднаціональне законодавство, соціально-психологічні артефакти, цінності, норми й правила, історичні й культурні традиції, євроінтеграційний досвід інших країн. Площиною та основою впливу слугують базові принципи європейської інтеграції, реалізація яких спрямована на створення єдиного соціально-економічного простору і здійснюється відповідно з суспільними демократичними цінностями [4, с. 58].

Категорія освіти має складний, міждисциплінарний, багатоаспектний характер, поняття «освіта» розглядається в науці та практичній діяльності одночасно як соціальна цінність, як система, як процес і як результат, що ускладнює формалізацію його як об'єкта управління [1].

У загальному розумінні, модернізація – це системний процес різного роду зрушень і перетворень конкретних інституційних сфер суспільства, що

сполучення: стан та перспективи удосконалення / А. Ф. Мота // LexPortus : юрид. наук. журн. / редкол. : С. В. Ківалов (голов. ред. ради), Б. А. Кормич (голов. ред.), І. В. Сафін (заст. голов. ред.), Т. В. Аверочкіна (наук. ред., відп. секр.) [та ін.] ; НУ "ОЮА", ГО "МА Святий Миколай". - Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. - № 4. – С. 86-96.

3.Прокопчук К. М. Правові та організаційні засади міграційної політики України і Республіки Польща наприкінці ХХ ст. – у першому десятилітті ХХІ ст. / К. М. Прокопчук // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2014. - Вип. 28(3). - С. 177-181.

4.Договірно-правова база між Україною та Польщею [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://poland.mfa.gov.ua/ua/ukraine-pl/legal-acts>.

К.е.н. Булкот Г.В., студентка Дурова О.В.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Україна

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

При організації контролю розрахунків з персоналом по заробітній платі, проблемою є розробка форм управлінської звітності для подальшого використання в якості інформаційної бази при прийнятті управлінських рішень, оперативному контролю і аналізі.

Тому, облікова інформація повинна містити узагальнені відомості про діючих формах і системах оплати праці, структурі виплачуваної заробітної плати, ступеня стимулювання праці працівників.

При контролі розрахунків з персоналом з оплати праці та інших виплат, деякі автори в якості одного з параметрів контролю виділяють перевірку ефективності діючої на підприємстві системи заробітної плати. Оцінка ефективності є саме тим інструментом, який дозволяє визначити, наскільки діюча на підприємстві система преміювання відповідає рівню досягнення поставлених цілей діяльності.

Одним з можливих шляхів вирішення даної проблеми є визначення збалансованого набору показників, який дозволив би контролеру зробити обґрунтований висновок (звіт) про ефективність діючої на підприємстві системи оплати праці. Однак при цьому необхідно враховувати, що параметри діючої системи заробітної плати складно оцінити кількісно.

Таким чином, службі внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці взяти відповідальність за організацію та удосконалення документообігу на підприємстві. Зокрема, у процесі спостереження за оформленням документів з обліку оплати праці, контролери мають визначити «слабкі місця» (якщо вони є),

що дасть змогу удосконалити чи розробити більш ефективну систему руху документів, правильно розподілити роботу між працівниками, що в цілому впливає на ефективність процесу обліку. Окрім вище зазначеного, потрібно службі внутрішнього контролю звернути увагу на виконання сторонами колективного договору його умов.

Щодо зовнішнього контролю, то контролер повинен більш детально та ефективніше вивчати також своєчасність та повноту утримань із нарахованої заробітної плати. Крім розрахунків з оплати праці, необхідно перевірити правильність розрахунків із нарахування податків і платежів до бюджету та позабюджетні фонди, здійснити арифметичний контроль сум утриманого податку. Із цією метою уточнюють базу оподаткування для визначення податків, що перераховуються до бюджету (на потреби освіти, транспортний податок та ін.), і позабюджетні фонди: із соціального страхування, пенсійного забезпечення, медичного страхування, фонду зайнятості.

Адже на даному етапі основна проблема в тому, що як зазначає Мінекономрозвиток в I кварталі 2018 року рівень тіньової економіки склав 33% від офіційного ВВП. А це означає, що заробітна плата офіційно не показується, а тому і податки в повному обсязі з неї не утримуються.

Основними причинами загострення проблеми контролю оплати праці є: відсутність дієвого контролю з боку держави за політикою оплати праці; недосконалість науково-методичного забезпечення процесу регулювання оплати праці; невиконання чинного законодавства.

Необхідно переглянути політику регулювання оплати праці в частині посилення контролюючих функцій держави за процесом формування та розподілу витрат від національного до локального рівнів економіки, що зумовлює необхідну розробку методології та основ обґрунтованого збільшення витрат на оплату праці в Україні. Виникає потреба кваліфікованого комплексного розв'язання проблем раціональної побудови оплати праці на

- Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про пункти пропуску через державний кордон 18.05.1992 р.;

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про взаємне заохочення та захист інвестицій 12.01.1993 р.;

- Договір між Україною і Республікою Польща про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах 24.05.1993 р.;

- Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища 24.01.1994 р.;

- Угода між Урядом України і Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі культури, науки і освіти 20.05.1997 р.;

- Угода між КМУ та Урядом Республіки Польща про економічне співробітництво 04.03.2005 р.;

- Угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про правила місцевого прикордонного руху 28.03.2008 р.;

- Угода між Україною та Республікою Польща про соціальне забезпечення 18.05.2012 р. [4].

Тому, враховуючи вищевикладене необхідно зазначити, що міграційна політика України має використовувати закордонний досвід, зокрема досвід європейських партнерів. Для успішного втілення окремих елементів та принципів підходів у вирішенні поставлених завдань важливого значення набуває визначення правових відносин прикордонного контролю та його порушення. Головними елементами міграційного процесу є визначення релевантної складової між нелегальною міграцією та трудовою міграцією з метою покращення соціального та економічного стану мігранта.

Література.

1. Луців, Вадим. Особливості трудової міграції в Україні [Текст] / Вадим Луців // Напрями стійкого зростання у світовій економіці : зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. студ. та молодих вчених [м. Тернопіль, 20-21 квіт. 2017 р.] / редкол. : С. В. Гродський, І. Я. Зварич, О. С. Карась [та ін.] ; відп. за вип. В. Є. Куриляк. - Тернопіль : ТНЕУ, 2017. - С. 94-97.

2. Мота А. Ф. Протидія нелегальній міграції на шляхах морського

нелегальної міграції через морські кордони; 2) протокол регулює специфіку середовища, де відбувається протизаконна діяльність; 3) жорсткий контроль суден, що підпорядковуються свободі судноплавства відповідно до міжнародного права і несе прапор іншої держави, однак бере участь у незаконному ввозі мігрантів по морю; 4) також у даному нормативно-правовому документі містяться зобов'язання кожної з держав учасників таких домовленостей забезпечувати безпеку осіб на борту судна та інтереси держави прапора.

Відповідно до ч. 3 ст. 15 Закону України «Про прикордонний контроль» особи, які перетинають державний кордон у транспортних засобах, мають право під час здійснення прикордонного контролю залишатися всередині цих засобів. На вимогу уповноважених службових осіб Державної прикордонної служби України, органів доходів і зборів або інших контрольних служб зазначені особи зобов'язані вийти із своїх транспортних засобів для проходження відповідного виду контролю. На основі вищевикладеного слід сказати, що прикордонний контроль здійснюється на основі державного законодавства, а також міжнародного права і має ліберальні прояви в умовах проходження державного кордону. Однак імплементація заходів забезпечення протидії нелегальній міграції має стояти на першому місці.

Якщо розглядати правовий режим прикордонного контролю наземної території, слід надати приклад заяви відносин між Польщею та Україною. Трудова міграція українських громадян до республіки Польща набуває виняткового значення. В основному українські мігранти імігрують до Польщі з економічною та соціальною метою. Міграційні процеси Польської Республіки відносно українських громадян представлені дрібними підприємцями, тимчасовими трудовими мігрантами, що зайняті на сезонних роботах та будівництві та довгостроковими трудовими мігрантами у різних сферах господарської діяльності [3].

Важливого значення в україно-польських відносинах набуває трудова міграція, що, в свою чергу, вносить певні корективи в україно-польські економічні відносини. Основними нормативно-правовими документами, що регулюють зовнішню трудову міграцію українських громадян до республіки Польщі є нормативно-правові акти України та республіки Польща, а також двосторонні договори, наприклад:

основі взаємодії всіх функцій з урахуванням трансформаційних перетворень в суспільстві.

Отже, узагальнюючи все вищевикладене, можна зробити висновок, що основні проблеми щодо організації контролю досить багато, тому треба дуже ретельно попрацювати над тим, щоб спростити механізм проведення контролю. Перспективним буде провести додаткові дослідження в частині вирішення вищевикладених проблемних питань щодо розрахунків з персоналом з оплати праці, що дозволить доповнити існуючі методики аналізу, контролю, обліку та отримати відомості, необхідні для здійснення на підприємстві. Подальше дослідження контролю ефективності формування витрат на оплату праці має бути спрямоване на розробку заходів щодо використання його превентивної функції, адже на сучасному етапі в більшості випадків контроль виступає переважно реєстратором порушень (в частині трудового законодавства, бухгалтерського обліку операцій за виплатами працівникам, звітності тощо), а не інструментом їх попередження.

Література:

1. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР. Дата оновлення: 06.12.2016. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/Z950108.html (дата звернення: 20.09.2018).
2. Кантаєва Л.С., Герасимчук Л. С. Шляхи удосконалення обліку оплати праці. *Молодіжний науковий вісник. Української академії банківської справи НБУ*. Суми, 2012. №2. С.186
3. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Бескоста Г.М. Аудит : навч.-метод. посіб. / за ред. А. П. Макаренко. Запоріжжя : ЗДІА, 2016. 184с.

Гречка К.М.

Дніпровська політехніка, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.

МІЖБАНКІВСЬКІ РОЗРАХУНКИ

У даній науковій статті розкрито суть категорії "банківська інфраструктура" та доповнено сутність "банківської інфраструктури" через її функції. Також було визначено основні елементи інфраструктури банківської системи та охарактеризовано тенденції їх розвитку у перехідній економіці України. Було визначено, що особливих успіхів у розвитку банківської інфраструктури в Україні досягнуто завдяки створенню наступних ресурсів управління: дочірні банківські компанії і фінансові супермаркети, формування системи міжбанківських розрахунків, системи дистанційного обслуговування клієнтів та системи управління кадрами. Усе це, дало змогу вийти на новий рівень банківського обслуговування в Україні.

Проблематика. В Україні під час становлення ринкової економіки почали змінюватися і розвиватися нові підходи щодо принципів функціонування банківської системи. А саме, почали відбуватися докорінні зміни, з'являються нові інститути, роль яких помітно зростає. Тому на сьогоднішній день дуже важливо розробити ефективну методологічну основу організації банківської діяльності, де важливе місце посідає банківська інфраструктура.

Дуже багату увагу приділяють вітчизняні вчені проблеми регулювання банківської діяльності, грошового обігу та кредиту у перехідній економіці. Однак, таке питання як розвиток банківської інфраструктури – є не повністю дослідженим та неопрацьованим до кінця.

Методика. Метою наукової роботи є: визначення суті, функцій та основних елементів банківської інфраструктури та визначення їх характеристики.

Дослідження. Велику мережу організацій, інститутів, підприємств та служб охоплює банківська система ринкового типу. Вони забезпечують

3) розробка програмного забезпечення для зберігання бази даних про міграційні потоки та їх наукове обґрунтування з метою визначення соціально-економічного та політичного впливу на країну;

4) зменшення бюрократичної складової при обслуговуванні міграційних процесів;

5) створення навколишнього середовища для інтелектуальних мігрантів з метою підвищення їх потенціалу та подальшого проведення досліджень на батьківщині;

6) жорсткий контроль з боку державних органів влади з використанням бюджетних коштів за міграційними процесами з залученням громадського сектору;

7) реєміграція трудових мігрантів, з метою їх адаптації, а також залучення їх до економічних процесів країни; знання, які вони здобули за кордоном, можуть бути дієвими в економічних процесах національної економіки[1].

На нашу думку ключовим аспектом в міграційній політиці держави є протидія нелегальній міграції з урахуванням характерних особливостей міграційних потоків на початковій стадії. Важливим моментом у протидії нелегальній міграції є забезпечення правового регулювання на морських, сухопутних та авіа- ділянках державного кордону, завдяки чому можливо вплинути на розвиток даної ситуації в бік зменшення. Зокрема, згідно міжнародно-правового досвіду реакція на перевезення нелегальних мігрантів морським транспортом може нести суттєву небезпеку для життя мігрантів.

Для України дана проблематика і актуальність є нагальною та невідкладною для розгляду внаслідок відсутності контролю за морськими водами, як частини тимчасово окупованої території, так і появи нових міграційних порушень. Особливість прикордонного контролю потребує окремого дослідження, а також фактичної перевірки щодо протидії нелегальній міграції на морських кордонах країни. Одним з основних документів щодо регулювання морських кордонів України є Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності. Також від 15 листопада 2000 року прийнято окремий Протокол, який регулює аспекти незаконного ввозу мігрантів. Зміст даного протоколу включає в себе наступні пункти - 1) міжнародне співробітництво для припинення та попередження

ПУБЛИЧНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Модерна технология за контрол

Муц Луай Файсал

Кандидат соціологічних наук,

Директор центру освітніх послуг для іноземних громадян

Запорізької державної інженерної академії

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІГРАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ З УРАХУВАННЯМ ЗРОСТАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ З ЄВРОПОЮ

Тенденція зростання міжнародної міграції трудових ресурсів в Україні вимагає подальшого дослідження правових відносин в міграційних процесах. Дослідження правових відносин є актуальним внаслідок того, що Україна виступає однією з найбільших країн донорів трудових ресурсів до Європейського Союзу. Аналіз зазначених відносин також вимагає чіткого визначення умов працевлаштування українських громадян внаслідок трудової міграції. Регулюванню міграційних процесів лише в останні роки почали приділяти трохи більше уваги. Проте, на нашу думку, незважаючи на зростаючу тенденцію іміграції громадян України, питання регулювання міграційних процесів, належного законодавчого забезпечення, гарантування відносної безпеки та/або можливість розраховувати на допомогу та захист у разі виникнення проблемних ситуацій за кордоном все ще залишається відкритим. Вирішення питань щодо державного регулювання міжнародних міграційних процесів в рамках нормативно-правового поля України має полягати у наступному:

1) реструктуризація ієрархічної складової між органами державної влади для забезпечення кращої координації дій в імплементації міграційної політики, зокрема при взаємодії між різними органами влади за їх рівнем приналежності до ієрархії;

2) внесення поправок та змін до Закону України «Про зовнішню трудову міграцію» внаслідок появи нових відносин між трудовими мігрантами та працедавцями;

нормальну діяльність всього механізму взаємозв'язків банків з іншими суб'єктами економічних відносин, що діють у різних секторах народного господарства. Сукупно вони є невід'ємною частиною банківської системи. Її основні елементи – це автоматизовані, дистанційні та функціональні механізми банків. Кожна підсистема банківської інфраструктури не функціонує самостійно одна від одної. Важливим аспектом є її інформаційний, законодавчий та соціокультурний елементи.

Фінансові супермаркети у розвинених країнах світу, займають вагоме місце у банківській інфраструктурі. В Україні вони були сформовані не так давно. Перші такі супермаркети у нашій країні виникли на початку XXI ст. І з того часу не набули значного поширення. Це пояснюється тим, що в нашій державі низька поінформованість клієнтів та невелика потреба у комплексних продуктах.

Що таке фінансовий супермаркет на сьогодні? Це об'єднання професійних учасників фінансового ринку для надання клієнтам різноманітних послуг. До їх функцій входить: надання лізингових, факторингових, аудиторських, консультаційних та юридичних послуг. Для того, щоб сформувати якісний та професійний фінансовий супермаркет, банки об'єднуються із страховими компаніями у фінансову групу, яка може бути двох типів – коли її лідером є банк і коли лідером цієї групи є страхова компанія. Основними перевагами фінансового супермаркету для банку полягає у безпечних і комфортних умовах діяльності, зростанні прибутку та залученні нових клієнтів. В той же час, для клієнтів, основною перевагою фінансового супермаркету є швидке, комплексне та якісне обслуговування.

Вагоме місце у банківській інфраструктурі посідає система міжбанківських розрахунків. У період розвитку банківської системи, в нашій країні була створена більш-менш налагоджена система міжбанківських розрахунків. В усіх банківських установах, які здійснюють розрахунки і платежі, відображаються майже всі види економічних відносин, які виникають у суспільстві. Система міжбанківських розрахунків набула централізованого порядку регулювання і контролю за платежами. Важливу роль у їх здійсненні відіграло запровадження з лютого 1992 р. нового порядку міжбанківських розрахунків – через кореспондентські рахунки, які відкривалися в установах НБУ. Це надало змогу контролювати та регулювати грошовий обіг,

забезпечувапти дієвим регулювальним інструментом банківської діяльності. У 1992-1993 рр. міжбанківські розрахунки виконували за допомогою паперових розрахункових документів. Такі розрахунки здійснювали дуже повільно, що спричинило за собою значне відвернення коштів підприємств у розрахунки, зростала кількість неплатежів. Для усунення цих вад НБУ у 1994 р. запровадив систему електронних розрахунків, що дало змогу оптимізувати ресурси, а клієнтам – свої кошти. До 2004 р. ця система постійно оновлювалася і вдосконалювалася, та з листопада 2006 р. було створено модернізовану сучасну систему електронного переказу (СЕП), що дало змогу НБУ здійснювати електронні міжбанківські розрахунки у файловому режимі та в режимі реального часу. Інформація, яка зберігається у системі електронних платежів, має повноцінний захист.

Окрім здійснення міжбанківських розрахунків через СЕП, комерційні банки можуть здійснювати їх через власну внутрішньобанківську платіжну систему (ВПС), яка є повноцінним комплексом з власними засобами захисту інформації. ВПС здійснює платіжний обіг між установами цього банку, об'єднанням банків та іншими банківськими установами поза межами системи електронних платежів. Учасниками СЕП можуть бути лише ті банки та їх установи, які мають кореспондентські рахунки в регіональних відділеннях НБУ та задовольняють усі технічні та технологічні вимоги роботи в системі електронних платежів.

Висновок. З формуванням незалежної банківської системи в Україні сформувалася і її інфраструктура. До її складу входять різноманітні установи та організації, які забезпечують нормальне безперебійне функціонування банківських установ. У ринкових умовах банківська інфраструктура охоплює: інформаційне, технічне, технологічне, науково-методичне та кадрове забезпечення банківської діяльності і задовольняє економіку в наборі банківських послуг і функцій. Помітних успіхів у розвитку банківської інфраструктури в Україні досягнуто завдяки створенню дочірніх банківських компаній і фінансових супермаркетів, формуванню системи міжбанківських розрахунків та ін.

Literature:

1. Башляр Г. Рациональный материализм текст / Г. Башляр // Избранное: Научный рационализм. – М., – СПб., 2000.
2. Козьмин В.С. Этапы становления системных представлений о научных объектах / В.С. Козьмин // Анализ системы научного познания. Сборник научных трудов. – Свердловск: Ургу, 1984. – стр.120-127.
3. Мартишина Н.И. Введение в историю и философию науки / Н.И. Мартишина. – Омск, Омский гос. ун-т путей сообщения, 2002. – 188с.
4. Новая философская энциклопедия. В четырех томах. / Ин-т философии РАН. Научно-ред. совет: В.С. Степин, А.А. Гусейнов, Г.Ю. Семигин. – М.: Мысль, 2010. – Т. I, А – Д. – С. 316-317.
5. Степин В.С. Теоретическое знание / В.С. Степин. – М., 1999г. – 393с.
6. Edington, A. New pathways in science / A. Edington. — N.Y., 1935.
7. Lalande, A. Vocabulaire technique et critique de la philosophie / A. Lalande. — P.U.F., 1995.

knowledge of a certain scientific field. So, "invisible" acquires the features of "visible" under certain conditions. The described characteristic of scientific reality is relevant today, because any science builds its system of knowledge based on its own perception of the surrounding picture of the world. And the basis of this scientific perception of the world is the ability to see the "invisible", where every science sees its "invisible".

Scientific knowledge of the surrounding reality, as one of the ways of human cognitive activity, is a factor in the formation of ideological attitudes that determine a person's attitude to the world. Scientific knowledge forms a scientific picture of the world, presenting it as a system of objects that develop according to their natural laws. This picture is created, first of all, on the basis of the achievements of fundamental Sciences, and it changes as they develop. The transition of science development to a qualitatively new stage – the stage of technogenic civilization – has created new prerequisites for the formation of a unified scientific picture of the world. For a long time the idea of this unity existed as an ideal. But in the last decades of the XX century there were real opportunities to combine ideas about the main spheres of human life – the inanimate nature, the organic world and social life – into a holistic scientific picture on the basis of basic principles that have a General scientific status. These principles do not deny the specificity of each specific branch of knowledge and act as an invariant in the diversity of different disciplinary ontologies. The formation of such principles was associated with a rethinking of the fundamental foundations of many scientific disciplines.

Thus, the fundamental substantive changes of science entail the transformation of the scientific picture of the world, which serves as proof of the thesis of scientific reality as a natural form of development of scientific knowledge. Scientific reality fixes, systematizes, accumulates the results of scientific knowledge of a certain branch of human activity. This allows humanity to know the world, to develop it and to develop in it. Scientific reality as a certain stage in the development of scientific knowledge of reality allows a person to imagine and realize the right world, the world of true things and phenomena, where everything is subject to the rules and laws of functioning. Analysis of the nature of scientific knowledge allowed to identify the system of distinctive features of science, among which the main ones are: first, the installation of the laws of transformation of objects and scientific knowledge about them; secondly, the output of science beyond the ordinary experience and the study of its objects, regardless of today's opportunities for their production development.

Література

1. Беленький П. Механізм розвитку ринкової інфраструктури / П. Беленький. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.u buv.gov. ua>.
2. Інституційні засади формування економічної системи України : теорія і практика / за ред. З. Ватаманюка. – Львів : Вид-во "Новий Світ-2000", 2005. – 648 с.
3. Савлук М.І. Розвиток ринкових відносин і його вплив на роль банків / М.І. Савлук // Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку. – У 3 т. – Т. 2.: Механізми грошового та фондових ринків і їх вплив на розвиток економіки України / за ред. А.І. Даниленка. – К. : Вид-во "Фенікс", 2008. – 442 с.

ФИЛОСОФИЯ

Философия на културата

Магістри кафедри обліку і аудиту Бородай Є.І., МIRONENKO I.B.,
Макущенко Д.О.

НТУ «Дніпровська політехніка»

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ЛІЦЕНЗІЙ

Підприємства, що тримають для видів діяльності, що підлягають ліцензування, ліцензії, обліковують їх як нематеріальний актив. Згідно П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [1], нематеріальний актив – немонетарний актив, що не має матеріальної форми, який можна ідентифікувати. Умови про строк його корисного використання у визначенні нематеріального активу немає. А отже, строк корисного використання ліцензії на статус нематеріального активу ніяк не впливає.

Відповідно до «Методичних рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів» [2], нематеріальні активи зараховується на баланс, тільки якщо виконані всі наступні умови:

- підприємство здійснює його контроль;
- існує ймовірність отримання майбутніх економічних вигод, пов'язаних з його використанням;
- його вартість може бути достовірно визначена.

При цьому придбаний або отриманий нематеріальний актив відображають в обліку за первісною вартістю, що складається з:

- ціни його придбання;
- мита, непрямих податків, які не підлягають відшкодуванню;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням і доведенням до стану, в якому він придатний для використання за призначенням (наприклад, витрати на консультаційні, юридичні та інші подібні послуги).

Ціною придбання ліцензії буде сума ліцензійних платежів, що підлягають сплаті протягом строку її дії, проте є ліцензії, які видаються на необмежений термін. За видачу таких ліцензій здійснюється разова плата в розмірі, який залежить від розміру мінімальної заробітної плати. При цьому для видів діяльності, що ліцензуються з урахуванням особливостей, визначених профільними законами, зазначений розмір оплати актуальний тільки в разі, якщо цими профільними законами не передбачено іншого розміру. Така разова плата й буде ціною придбання ліцензії. Тобто, при отриманні ліцензій, що дають право здійснювати: виробництво та торгівлю спиртом,

Dyshlovaya Y.G.

Luhansk state Academy of culture and arts named after M. Matusovsky, Ukraine

THE SCIENTIFIC REALITY – INVARIANT PHASE KNOWLEDGE OF REALITY

The problem of reality has gained special significance with the emergence of the concept of scientific reality in the philosophical science of the New time. Scientific reality is one of the most multifaceted man-made artificial realities. The problem of understanding the essence of scientific reality has received its relevance due to the differentiation of scientific knowledge and sensory perception of the world, as scientific knowledge has gone beyond the mirror sensual reality of man.

Only in the 1930s of the XX century the concept of "scientific realism" appeared, and this term was firmly established on the pages of Western philosophical and methodological literature. Initially, the concept of scientific reality acts as an antithesis to the concept of naive realism (pre-scientific realism), in which the existence of things is proved by sensual reality. It is in the aspect of opposition to naive realism that the problem of reality is formed at the initial stages of philosophy as a science (E. Mach, L. Brunswig) [1]. In modern philosophical literature, scientific reality in the generalized sense is presented as a reality that reflects any of the existing Sciences. Scientific thinking as well as metaphysics, focused on the search for "true existence", is not based on the authenticity of the perceived surrounding reality, and is in constant search of hidden, deep reality (N.So. Martishina [3], V.S. Kozmin [2], V.S. Stepin [5]). And this reality allows for the possibility of difference from the visually perceived reality.

A special essential characteristic of scientific reality is the difference between the studied reality and reality, which is actually. The existence of such a characteristic of scientific reality is caused by the fact that in the process of scientific knowledge there is a transition from the "visible" to the "invisible". In this case, the "visible" is a confirmation of the existence of something, and the invisible is something hidden from the human eye behind the shell, and which will be comprehended with the help of

Рис. 1. Стратегічні напрями фундаментальної трансформації ПАТ «Укрпошта»

Висновки. У роботі визначені стратегічні напрями фундаментальної трансформації оператора поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта».

алкогольними напоями і тютюном; банківську діяльність; діяльність у сфері телебачення та радіомовлення, строки дії ліцензій, і розмір ліцензійних платежів слід шукати виключно у спеціальних законах, якими врегульовано порядок здійснення кожного з цих трьох видів діяльності. Якщо суб'єкт господарювання не планує здійснювати всі платежі (наприклад, ліцензія потрібна на короткий строк), то ціною її придбання буде сума тільки тих платежів, які планується здійснити. На кожен отриману ліцензію необхідно скласти акт введення в господарський оборот і відкрити інвентарну картку. Введені в господарський оборот ліцензії обліковують на субрахунку 127 «Інші нематеріальні активи», але спочатку всі витрати, пов'язані з їх придбанням, акумулюють на субрахунку 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів».

Згідно з П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та МСБО 38 «Нематеріальні активи» [3], нематеріальні активи підлягають амортизації протягом строку його корисного використання, що встановлюється підприємством при зарахуванні цього активу на баланс. При цьому, нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання амортизації не підлягають. Тому, якщо згідно із законом ліцензія безстрокова і підприємство самостійно не обмежує період, протягом якого воно здійснюватиме дозволену цією ліцензією діяльність, вона є нематеріальним активом з невизначеним строком корисного використання. А тому амортизації не підлягає. Отже, її вартість не збільшить витрати підприємства. Водночас підприємство завжди може «обмежити» запланований період використання ліцензії, припустивши, що здійснюватиме ліцензійну діяльність не завжди, а тільки протягом певного періоду. При визначенні строку корисного використання безстрокової ліцензії підприємство, що працює за національними стандартами, може застосовувати строки корисного використання, установлені податковим законодавством. ПКУ [4] зазначено: якщо згідно з правостановлюючим документом строк дії права використання нематеріального активу не встановлено, такий строк встановлюється платником самостійно, але не може становити менше двох і більше десяти років.

Отже, підприємство цілком може встановити строк корисного використання безстрокової ліцензії в цьому діапазоні. При цьому занадто занижувати його не радять, краще встановити максимальний — 10 років (звичайно, крім випадків, коли підприємство реально планує здійснювати відповідний вид діяльності протягом коротшого строку).

При визначенні корисного використання ліцензій, які мають обмежений строк дії, мають бути враховані правові й інші подібні обмеження щодо строків використання нематеріальних активів, строк корисного використання такої ліцензії дорівнюватиме

строку її «законної» дії. Знову ж таки, крім випадків, коли підприємство реально планує здійснювати відповідну діяльність коротший проміжок часу. Адже МСБО 38 «Нематеріальні активи» зазначає, що строк корисного використання нематеріальних активів не повинен перевищувати період дії юридичних прав на його використання, але може бути коротший за строк їх дії, залежно від періоду, протягом якого підприємство збирається використовувати цей актив.

Метод амортизації нематеріальних активів підприємство обирає самостійно виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. У випадку, якщо такі умови визначити неможливо, то амортизацію, згідно П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» нараховують із застосуванням прямолінійного методу. Ліквідаційна вартість ліцензії завжди дорівнюватиме нулю. Нараховують амортизацію з місяця, що настає за місяцем, в якому нематеріальний актив введено в господарський оборот (при виробничому методі — з дати, що настає за датою введення в господарський оборот). А припиняють у місяці, що настає за місяцем його вибуття.

Література:

1. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи». Затверджено Наказом МФУ від 18.10.1999 р. № 242.— Режим доступу: <https://zakon.help/article/polozhennya-standart-buhgalterskogo-obliku-8/>.
2. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку нематеріальних активів. Затверджено Наказом МФУ від 16.11.2009р. №1327. — Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293611&cat_id=293536
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 (МСБО 38). «Нематеріальні активи». Міжнародний документ від 01.01.2012. — Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050.
4. Податковий кодекс України: Закон України №2755-VI від 02.12.2010 р. [Електронний ресурс] // ВВР. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

Необхідною умовою досягнення поставлених стратегічних завдань є оновлення основних засобів. Для забезпечення розвитку ПАТ «Укрпошта» необхідним також є впровадження внутрішніх змін у Товаристві, а саме:

- розвиток мережі,
- оптимізація процесів,
- покращення логістики,
- розвиток персоналу,
- впровадження новітніх технологій.

Досягнення високої якості обслуговування у відділеннях можливе лише за умови оптимізації та оновлення форматів відділень, оптимізації бізнес процесів та перегляду портфелю послуг. Перегляд та редизайн логістичної мережі дозволить суттєво пришвидшити доставку. Підвищення індивідуальної продуктивності та ефективна система мотивації знизить операційні видатки та підвищить операційну продуктивність.

Оснащення комп'ютерами відділень поштового зав'язку, оновлення існуючих комп'ютерів та мережі дозволить одночасно ефективніше надавати послуги, підвищити керованість бізнес-процесів та покращити умови праці.

Стратегія та стратегічні цілі ПАТ «Укрпошта» представлені на рис. 1.

В процесі реалізації стратегії три групи основних зацікавлених осіб отримають наступне:

- Клієнти отримають якісніше обслуговування без черг та доступ до ширшого обсягу фінансових послуг. Строки доставки кореспонденції, посилок та нових посилкових продуктів скоротяться. У ключових сегментах клієнти отримують найкраще співвідношення ціна-якість.

- Співробітники матимуть більше можливостей для росту при вищій середній зарплаті та кращих умовах праці. Справедлива система мотивації залежатиме від індивідуальних результатів кожного.

- Державі, як основному акціонеру Товариства, реалізація стратегії принесе інвестиції в сучасну логістичну інфраструктуру в країні, стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу, зниження рівня готівкового обігу в економіці та покращення якості життя в невеликих населених пунктах та селах.

Маркетинг и управление

к.е.н., доц. Тардаскіна Т.М., ст. викл. Богатирьова Л.Д.,
магістрант Гречко С.І.

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПАТ «УКРПОШТА»

На протязі останніх років істотних змін зазнає ринок послуг поштового зв'язку України. Такі процеси зумовлені зміною попиту та пропозицій, глобалізацією та технологічним прогресом у галузі масових комунікацій. В умовах посилення конкуренції ринок поштового зв'язку України демонструє зростання, про що свідчить позитивна динаміка доходів від послуг поштового зв'язку на протязі 2014-2017 рр.

Для подальшого функціонування, стійкості на ринку та розвитку ПАТ «Укрпошта» необхідно проводити стратегічні заходи, необхідні для реформування й впроваджувати інноваційні послуги і технології, це й зумовлює актуальність обраної теми.

Метою дослідження є визначення стратегічних напрямів фундаментальної трансформації оператора поштового зв'язку ПАТ «Укрпошта».

ПАТ «Укрпошта» має найбільшу мережу, як серед інших поштових компаній, так і серед банків. Разом з тим інфраструктура ПАТ «Укрпошта» має високий рівень зношення (застарілий автопарк та ІТ інфраструктура, низький рівень автоматизації та комп'ютеризації). Така технологічна відсталість призвела до того, що в останні роки ПАТ «Укрпошта» не розвивалася, а втрачала клієнтів і долю ринку.

Метою діяльності ПАТ «Укрпошта» є одержання прибутку від здійснення господарської діяльності, шляхом надання послуг поштового зв'язку. Зростання обсягу бізнесу досягається за рахунок:

- збільшення кількості посилок, які обробляє ПАТ «Укрпошта»,
- нарощення об'ємів фінансових послуг, в тому числі відкриття поштових рахунків,
- зростання об'ємів торгівлі та розширення спектру послуг.

Математически методи в икономиката

Д.е.н., професор, Блудова Т.В., асистент Островська М.С.
ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»

КЛАСИФІКАЦІЯ РЕКЛАМНИХ ЗВЕРНЕНЬ З ПОЗИЦІЙ РЕКЛАМНОГО КРЕАТИВУ ПІДПРИЄМСТВА

Фокусування рекламного звернення – процес таргетингу за соціально-демографічними характеристиками, що розподіляє цільову аудиторію споживачів на групи, кластери за віковими критеріями, рівню доходів, соціального статусу, професійної діяльності, а також потреби розділення аудиторії за територіальною ознакою. Класифікація рекламних звернень з позицій рекламного креативу представлена в Табл. 1 [1].

Таблиця 1**Види рекламних звернень**

Тип рекламоносія	Вид рекламного звернення
Друкована реклама	рекламне оголошення; розгорнуте рекламне звернення «життєва історія»; консультація фахівця; каталог; преїскурант; афіша; листівка
Радіореклама	коротке закличне звернення; репліка; розгорнуте радіооголошення; радіоафіша та анонс; обмін репліками; радіоспот; консультація фахівця
Телереклама	рекламне оголошення; рекламний ролик; анонс; рекламний відеокліп; рекламний відеофільм; рекламна передача
Зовнішня реклама	вивіска; вітрина; плакат

Кожне із рекламних звернень має свої особливості і стандартні підходи у створенні, але найбільшого ефекту можна досягнути, якщо використати у їх побудові елементи творчості, на чому і базується рекламний креатив [2, с.147].

Важливу роль в системі рекламних звернень підприємства грає обратная зв'язок з цільовою аудиторією. Така система взаємодії представлена в таблиці 2.

Таблиця 2

Особливості формування нових типів інтернет-реклами

Проблема	Напрямок трансформації, прийняте рішення	Особливості впровадження
Необхідно заявити про підприємство в Інтернеті, збільшити приплив користувачів до сайту	Використання традиційної онлайн-рекламної комунікації	Підходить для масових акцій, комунікація з великою кількістю користувачів
Необхідно збільшити продажі у вузькому сегменті, працювати з невеликий за обсягом, але постійною групою споживачів	Використання онлайн-персоналізованої комунікації	Використовується для спілкування тет-а-тет, формування лояльного клієнта, прихильника даної компанії або конкретного товару
продажу треба збільшити за рахунок масовості	Використання онлайн-інтегрованої комунікації	Вимагає деяких витрат на розробку зацікавлювати інтерактиву
Необхідно поширити соціально-значиму інформацію для суспільства	Використання онлайн-піар-комунікації	Робота не лише з журналістами, але і з блогерами і випадковими користувачами, написання зрозумілої інформації

Однією з основних властивостей середовища Інтернету є її гіпермедійна природа, що характеризується високою ефективністю у представленні і засвоєнні інформації, що значно підвищує можливості маркетингу в посиленні взаємозв'язку підприємств і споживачів. Крім того, роль, що виконується інтернетом, не обмежуються лише комунікативними функціями, а також включає можливість висновку операцій, здійснення покупок і проведення платежів, додаючи йому межі глобального електронного ринку.

Розробка комплексу рекламних онлайн-інструментів для підприємства ставить на меті не тільки продаж продукції, а також формує групу лояльних споживачів і включає в собі ціль залучення більшої кількості споживачів продукції підприємства. У відповідності до цілі формуються наступні етапи розробки комплексу рекламних онлайн-інструментів для підприємства [1,3]:

1) створення сайту, розміщення інформації про вироби, умови їх зберігання, рекламування продукції, SEO - оптимізація;

2) організація груп в соціальних мережах, публікація цікавих відомостей про продукцію;

3) інформація про акції в контекстній рекламі, розміщення новин на сайті;

Управління взаємовідносинами з покупцями (customer relationship management (marketing), CRM) є базовим принципом як і реклами прямого відгуку, так і Інтернет-маркетингу) [1].

На нашу думку до концепції управління взаємовідносинами з покупцями необхідно враховувати взаємопов'язаність процесу. Для покупців інтерактивні медіа представляють додаткові можливості. Для продавця - це один з головних способів контакту з цільовою аудиторією: як показують дослідження, користувачі Інтернету використовують традиційні мас-медіа в меншому об'ємі, ніж до початку "подорожей" в Мережі, а також в меншому, ніж некористувачі.

Ключовий момент управління взаємовідносинами полягає в тому, щоб забезпечувати підприємство інформацією, необхідною для підтримки лояльності (і прибутковості) клієнтів. Кінцевим результатом взаємовідносини мають бути вигідні і для підприємства і для споживачів

Список літератури

Rust R. T. Advertising Media Models: A Practical Guide. Lexington, Mass:Lexington Books, 1986.

Блудова Т.В., Островська М.С. Моделювання функцій рекламних відгуків за допомогою розкладання в ряди Фур'є. Міжнародна науково-практична конференція "Актуальні питання економіки, фінансів, обліку та управління", 29 вересня 2017 року. в м. Полтава. Центр фінансово-економічних наукових досліджень. - С.146-148.

Bludova Tatiana, Savchuk Natalia. Modeling the economic security of regional external trade flows (IndexCopernicus, Directory of Open Access Journals, ESCI by Web of Science).Baltic Journal of Economic Studies. Vol. 3, No. 5. - December(2017).

Блудова Т. В. Теорія ймовірностей : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. В. Блудова; ред.: В. С. Мартиненко; НБУ. Львів. банк. ін-т. - Л. : ЛБІ НБУ, 2005. - 318 с.